

લોકભારતી, સણોસરા

સાયં પ્રાર્થના

(1)

ઈશાવાસ્યં ઇદં સર્વં યત્કિંચ જગત્યાં જગત્ ।
તેન ત્યક્તેન ભુંજીથાઃ મા ગૃધઃ કસ્યસ્વિદ્ ધનમ્ ॥

હિરણ્યમયેન પાત્રેણ સત્યસ્યાપિહિતં મુખમ્ ।
તત્ ત્વં પૂષન્ન અપાવૃણુ સત્ય ધર્માય દૃષ્ટયે ॥

અગ્નિર્યથૈકો ભુવનં પ્રવિષ્ઠો રૂપં રૂપં પ્રતિરૂપો બભૂવ ।
એકસ્તથા સર્વભૂતાન્તરાત્મા રૂપં રૂપં પ્રતિરૂપો બહિશ્ચ ॥

નથી મને કામના રાજ્યની વા, ના સ્વર્ગની, ના ભવ છૂટવાની;
છે કામના એ બસ હું ખપું સૌ, પીડાર્ત કેરાં દુઃખ ટાળવામાં.

દુવારકે વસનાર ઓ! ગોધનપાલક કા'ન! કૌરવ લૂંટે લાજ, હાં! ધા મારી ધર કાન!
કરેલાં કર્મને લેખે જ્યાં જ્યાં જન્મ મળે મને, ભક્તિ મારી સદા નાથ! તારામાં દઢ ત્યાં હજો!

જેના રદિયામાં વસ્યા, રાધાવર ઘનશ્યામ; એનો જય છે સર્વદા, એને લાભ તમામ.
રોટીને વસ્ત્રની ચિંતા, ઠાલી ભક્તજનો કરે; વિશ્વને પોષનારો શું ભૂખ્યાં રાખે સ્વભક્તને?

મેઘોથી પડતું પાણી, જેમ સાગરમાં વહે;
પ્રણામો સર્વ દેવોને, પહોંચે જે વિશ્વનાથને.

દયાવાનને કરું પ્રણામ, કૃપાવાનને કરું પ્રણામ.
વિશ્વ સકલનો માલિક તું, અંતિમ દિનનો ચાલક તું.
તારી ભક્તિ કરું સદા, તવ અવલંબન રહો સદા.

આ છે છેલ્લી યાચના આપ પાસે,
મારા ઊંડા છેક અંતઃસ્તલેથી; છેદી નાંખો ક્ષીણતા સર્વ મારી,
પૂરા જોરે ખડગ ઝીંકી પ્રભુજી!

કંગાલોને માનહીણા કરું ના,
જાલિમોને પાય ઝૂકી પડું ના,
ઊંચે માથે ક્ષુદ્રતાની વચાળે,
ચાલું એવી શક્તિ આપો પ્રભુજી!

(2)

હર શુક્રવાર કો ધૂન કે બદલે

સર્વધર્મ પ્રાર્થના

ૐ તત્સત્ શ્રી નારાયણ ત્વ પુરુષોત્તમ ગુરુ ત્વ;
સિદ્ધ-બુદ્ધ ત્વ સ્કંદ વિનાયક, સવિતા પાવક ત્વ.
બ્રહ્મ મજ્દ ત્વ યહવ શક્તિ ત્વ, ઈશુ પિતા, પ્રભુ ત્વ;
રુદ્ર-વિષ્ણુ ત્વ રામકૃષ્ણ ત્વ રહીમ તાઓ ત્વ.
વાસુદેવ ગો-વિશ્વરૂપ ત્વ ચિદાનંદ હરિ ત્વ
અદ્વિતીય ત્વ અકાલ નિર્ભય, આત્મલિંગ શિવ ત્વ.
ૐ તત્સત્ શ્રી નારાયણ ત્વ પુરુષોત્તમ ગુરુ ત્વ.

જેને દિવ્ય સ્તવો વડે સ્તવી રહ્યાં, સૂર્યાગ્નિ વા વાદળાં;
જેનો મંત્ર પુરાણ, શાસ્ત્ર, વચનો ગાયે ઋષિ વ્યાકુળા,
યોગી ધ્યાન ધરી જ સંયમ કરી, જેની કરે ઝંખના,
જેનો પાર ન કોઈએ લઈ શક્યાં, તે દેવને વંદના.

-: સ્થિતપ્રજ્ઞ દર્શન :-

(શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અધ્યાય બીજો, શ્લોક 54થી 72)

શ્રી અર્જુન બોલ્યા :

સમાધિમાં સ્થિતપ્રજ્ઞ, જાણવો કેમ કેશવ? બોલે, રહે, ફરે કેમ, મુનિ જે સ્થિર બુદ્ધિનો
શ્રી ભગવાન બોલ્યા:

મનની કામના સર્વે છોડીને આત્મમાં જ જે, રહે સંતુષ્ટ આત્માથી, તે સ્થિતપ્રજ્ઞ જાણવો.

દુઃખે ઉદ્વેગ ના ચિત્તે, સુખોની ઝંખના ગઈ, ગયા રાગ-ભય-ક્રોધ, મુનિ તે સ્થિર બુદ્ધિનો.

આસક્ત નહીં જે ક્યાંય, મળ્યે કાંઈ શુભાશુભ, ન કરે હર્ષ કે દ્વેષ, તેની પ્રજ્ઞા થઈ સ્થિર.

કાયબો જેમ અંગોને, તેમ જે વિષયો થકી, સંકેલે ઈન્દ્રિયો પૂર્ણ, તેની પ્રજ્ઞા થઈ સ્થિર.

નિરાહારી શરીરીના, ટળે છે વિષયો છતાં, રસ રહી જતો તેમાં, તે ટળે પેખતાં પરં.

પ્રયત્નમાં રહે તોયે શાણાયે નર ના હરે, મન ને ઈન્દ્રિયો મસ્ત, વેગથી વિષયો ભણી.

યોગથી તે વશે રાખી, રહેવું મત્પરાયણ, ઈન્દ્રિયો સંયમે જેની, તેની પ્રજ્ઞા થઈ સ્થિર.

વિષયોનું રહે ધ્યાન, તેમાં આસક્તિ ઊપજે, જન્મે આસક્તિથી કામ, કામથી ક્રોધ નીપજે.

ક્રોધથી મૂઢતા આવે, મૂઢતા સ્મૃતિને હરે, સ્મૃતિલોપે બુદ્ધિનાશ, બુદ્ધિનાશે વિનાશ છે.

રાગ ને દ્વેષ છૂટેલી ઈન્દ્રિયે વિષયો ગ્રહે, વશેન્દ્રિય સ્થિરાત્મા જે, તે પામે છે પ્રસન્નતા.

પામ્યે પ્રસન્નતા તેનાં દુઃખો સહુ નાશ પામતાં, પામ્યો પ્રસન્નતા તેની બુદ્ધિ શીઘ્ર બને સ્થિર.

અયોગીને નથી બુદ્ધિ, અયોગીને ન ભાવના, ન ભાવહીનને શાંતિ સુખ ક્યાંથી અશાંતને?

ઈન્દ્રિયો વિષયે દોડે, તે પૂંઠે જે વહે મન, દેહીની તે હરે બુદ્ધિ, જેમ વા નાવને જળે.

તેથી જેણે બધી રીતે રક્ષેલી વિષયો થકી, ઈન્દ્રિયો નિગ્રહે રાખી, તેની પ્રજ્ઞા થઈ સ્થિર.

નિશા જે સર્વ ભૂતોની, તેમાં જાગ્રત સંયમી, જેમાં જાગે બધાં ભૂતો, તે જ્ઞાની મુનિની નિશા.

સદા ભરાતાં અચલ પ્રતિષ્ઠ, સમુદ્રમાં નીર બધાં પ્રવેશે,

જેમાં પ્રવેશે સહુ કામ તેમ, તે શાંતિ પામે નહીં કામકામી.

છોડીને કામના સર્વે, ફરે જે નર નિઃસ્પૃહ, અહંતા-મમતા મૂકી, તે પામે શાંતિ, ભારત.

આ છે બ્રહ્મદશા એને પામ્યે ના મોહમાં પડે, અંતકાળેય તે રાખી બ્રહ્મ નિર્વાણ મેળવે.